

מבט על, גיליון 247, 17 במארס 2011

מועמדים אפשריים לנשיאות ארצות הברית מטעם המפלגה הרפובליקאית

ג'והנה קורנבלאט

לקראת הבחירות לנשיאות ארצות הברית הצפויות להתקיים בנובמבר 2012, קיימות השערות שונות ביחס לזהות הרפובליקנים שיבקשו להשיג את המינוי של מפלגתם במטרה לקרוא תיגר על הנשיא המכהן ברק אובמה. מאז חודש ינואר 2011, שלושה מועמדים אפשריים ערכו ביקורים בישראל, במטרה לצבור ניסיון בתחום מדיניות החוץ. יצוין, כי גם אובמה עצמו הגיע לישראל במהלך מסע הבחירות שלו לנשיאות בשנת 2008, והוא עשוי לשוב ולבקר כאן בעתיד הקרוב כשמערכת הבחירות של 2012 לנגד עיניו. להלן בחינה תמציתית של עמדות כמה מהמתמודדים האפשריים של המפלגה הרפובליקנית בנוגע ליחסי ארצות הברית-ישראל.

היילי ברבור, מושל מדינת מיסיסיפי

כמושל, צבר ברבור ניסיון מוגבל ביחסי ארצות הברית-ישראל. עם זאת, הוא ביקר בישראל ב פברואר השנה, במטרה להפגין את יחסו הרציני לתחומים של מדיניות חוץ וביטחון לאומי. ברבור, שהגיע לארץ כאורח הקואליציה היהודית הרפובליקאית, אמר בכנס הרצליה 2011, כי היחסים של ארצות הברית עם ישראל מקדמים את עוצמתה הכלכלית, הטכנולוגית והצבאית של ארצות הברית. ברבור, המשתיך לכנסייה הפרסביטריאנית, הבטיח לקהל שומעיו, כי "הרוב המכריע של הנוצרים באמריקה קשורים בטבורם ליהודים האמריקאים בעמידה לצידה של ישראל בשעה קשה זו, או בכל שעת משבר אחרת".

מייק דניאלס, מושל מדינת אינדיאנה

דניאלס, כוכב עולה בשורות הימין, לא השמיע הצהרות פומביות רבות על ישראל. באירוע של מכון הדסון שהתקיים בניו-יורק בשנת 2009, כינה דניאלס את ישראל "בת ברית", ואמר, כי לישראל יש הזכות להגן על עצמה ואם הדבר נדרש – גם באמצעות תקיפתה של איראן. כמו כן, במעמד קבלת פרס מטעם הליגה נגד השמצה באותה שנה, הוקיע דניאלס במילים נחרצות את האנטישמיות ובפרט את זו האסלאמית.

ניוט גינגריץ', לשעבר יושב ראש בית הנבחרים של ארצות הברית

גינגריץ', אחת הדמויות הקיצוניות ביותר במפלגה הרפובליקנית, ידוע ומוכר בעמדותיו הפרו-ישראליות. גינגריץ' אמר לג'רוזלם פוסט בשנת 2009, כי על ארצות הברית לשלוח לישראל מסר ולפיו "אנו בעד הישרדותה של ישראל" ו"לא נסכין עם איראן גרעינית". במאמר שפורסם בעיתון **ישראל היום** בשנת 2010, מתח גינגריץ' ביקורת על מדיניותו של הממשל הנוכחי ביחס לאיראן ולטרור באמרו כי: "התחמקות מהעומת עם רוע תוביל לשואה שנייה". עוד הוא כתב כי "השגיאות של הבית הלבן יגבו מחיר כבד". גינגריץ' הוא הרפובליקאי הראשון שהחל כבר במארס השנה בגיוס כספים לבחירות לנשיאות בשנת 2012. לאחרונה קרא לנשיא האמריקאי הבא להעביר את שגרירות ארצות הברית מתל-אביב לירושלים.

מייק האקאבי, לשעבר מושל מדינת ארקאנסאו

האקאבי, כומר בפטיסטי לשעבר, שערך את ביקורו החמישה עשר במספר בישראל בחודש ינואר השנה (2011), מבסס את רוב תמיכתו בישראל על אמונתו בדת. "יש לי חברים יהודים רבים, והם נוהגים לומר, 'אתם האוונגליסטים אוהבים את ישראל יותר מאיתנו' אמר האקאבי לעיתונאי ניו-יורקי בביקורו הקודם בארץ. בנאום שנשא בישראל אמר האקאבי: 'אני מבטיח לכם, אין לכם חבר טוב יותר בעולם הזה מאשר הנוצרים ברחבי העולם, היודעים מהיכן באנו ויודעים עם מי עלינו להישאר בני ברית וחברים'. האקאבי הגן על פעילות צה"ל שנועדה למנוע את המשט הטורקי לעזה, והוא תומך בהתנחלויות ביהודה ושומרון. הוא אינו מאמין בפתרון 'שתי המדינות' ולמעשה הוא אינו מחשיב את 'הפלסטינים' כלאום לגיטימי. 'אין באמת דבר כזה, פלסטיני', הוא אמר במסע הבחירות שלו בשנת 2008. 'מדובר בכלי פוליטי שנועד לנסות לקחת אדמה בכוח ממדינת ישראל'.

ג'ון האנטסמן ג'וניור, שגריר ארצות הברית בסין ולשעבר מושל מדינת יוטה

כשגריר האמריקאי בסין, האנטסמן הוא אחד המועמדים האפשריים היחידים של המפלגה הרפובליקאית, המציג כישורים מוכחים בתחום מדיניות החוץ, אך החוויה הישראלית שלו החלה למעשה כאשר כיהן כמושל מדינת יוטה. בחודש מאי 2009, עמד האנטסמן בראש משלחת סחר לישראל, שנועדה להרחיב את 'היחסים האסטרטגיים' בין יוטה לבין ישראל. בסוף הביקור, שיבח האנטסמן את ה'דינמיות' הישראלית ואמר שארצות הברית יכולה הן 'ללמוד' הן 'להפיק תועלת' מיחסיה עם ישראל. 'האנשים בישראל ריגשו אותי עד עומק לבי', הוא אמר. 'הם חשים סוג של קירבה לארצות הברית. יש תחושת חברות גדולה, תחושת שותפות גדולה'. התפטרותו של האנטסמן מתפקידו כשגריר תיכנס לתוקף ב-30 באפריל, 2011.

שרה פיילין, לשעבר מושלת מדינת אלסקה, ומועמדת לסגנית הנשיא בבחירות לנשיאות ב-2008

פיילין מעולם לא ביקרה בישראל, אך הציבה דגלון של מדינת ישראל במשרדה בג'ונאו שבאלסקה. בדיון הפתוח בין המועמדים על משרת סגן הנשיא בשנת 2008, הביעה פיילין תמיכה בפתרון 'שתי המדינות', הבטיחה להעביר את שגרירות ארצות הברית מתל-אביב לירושלים, וכינתה את ישראל 'בת בריתה הטובה והחזקה ביותר של ארצות הברית במזרח התיכון'. מאוחר יותר אמרה פיילין, כי ארצות הברית אינה יכולה 'למתוח ביקורת' על פעולות שישראל עשויה לנקוט כדי להגן על עצמה מפני איראן. בראיון עם ברברה וולטרס מרשת אי.בי.סי, שנערך בחודש נובמבר 2009, חרגה פיילין מהמדיניות האמריקאית הרשמית זה 40 שנה כאשר קראה להרחבת ההתנחלויות ביהודה ושומרון. 'אינני סבורה, כי לממשל אובמה זכות לאסור על ישראל להרחיב את ההתנחלויות', היא אמרה. עוזריה של פיילין אמרו, כי ביקור בישראל ניצב במקום גבוה בסדר יומה של המושלת לשעבר.

טים פלנטי, לשעבר מושל מדינת מיניסוטה

פלנטי התמקד בישראל בעיקר בהקשר של יחסיה עם מדינתו מיניסוטה. בשנת 2008, עמד פלנטי בראש משלחת סחר לישראל, ונועד עם ראש הממשלה דאז, אהוד אולמרט, שעמו הוא דן ביחסים האסטרטגיים בין ישראל למיניסוטה בכל הקשור לפיתוח אנרגיות מתחדשות. לאחרונה, החל פלנטי למתוח ביקורת על מדיניותו של הבית הלבן כלפי ישראל. 'ממשל אובמה הפגין חוסר נכונות מדהים לעמוד לצידה של ישראל באו"ם, ארגון בעל היסטוריה ארוכה של האשמת ישראל כמעט בכל בעיה במזרח התיכון', אמר פלנטי על רקע דיווחים על כך שארצות הברית עשויה לתמוך במועצת הביטחון בהצהרה נשיאותית האומרת, כי מפעל ההתנחלויות של ישראל אינו לגיטימי. 'הגיע הזמן ששגרירנו באו"ם יגלה קצת מנהיגות, ישרטט קו בחול ויגן על בת בריתו ההיסטורית'.

מיט רומני, לשעבר מושל מדינת מסצ'וסטס

רומני, מורמוני, שלא הצליח להשיג את תמיכת מפלגתו במועמדותו בשנת 2008, אמר לג'רוזלם פוסט בשנת 2007, שישראל היא 'חברה נאמנה ובת ברית באזור שהופך עוין יותר ויותר'. בתגובה לשאלה כיצד ינהל את היחסים בין ארצות הברית לישראל, הבטיח רומני, כי ממשלו ישאף לעצור את זרימת הכספים וכלי הנשק לחמאס ולחזבאללה, יעמוד על כך שהפלסטינים 'יזנחו את דרך הטרור ויכירו בזכותה של ישראל להתקיים', ויעבוד במרץ למימוש פתרון 'שתי המדינות'. עם זאת, לרוב, רומני

דיבר על ביטחון ישראל בהקשר של "איום ג'יהאדיסטי" רחב יותר מצידה של איראן. בכנס הרצליה שהתקיים בשנת 2007, אמר רומני, כי על ארצות הברית למנוע מאיראן להשיג פצצה גרעינית, וזאת כדי להגן על ישראל, "ובסופו של דבר, על העולם כולו". רומני ביקר בישראל שוב בחודש ינואר השנה, ולאחרונה מתח ביקורת על ממשל אובמה בעמוד הדעות של המגזין "נשיונל ריווייו" על כך שהממשל "מבקש להתרפס בפני העמדה הערבית" על חשבונה של ישראל.